

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:20	19:42	18:41	תל אביב
20:24	19:45	18:39	ירושלים
20:20	19:42	18:41	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

לחשוב על הזולת

התורה מלמדת אותנו לחשוב על הזולת וגם גדולים יכולים לפרטים הקטנים

מתנת הבזיונות

הולך היה ה'חפץ חיים' זצ"ל בדרכו לביתו, ובעיקול הדרך עלה במדרגות, ונתקל בקליפת פרי שהושלכה ארצה – במרכז גרם המדרגות. ה'חפץ חיים' כבר לא היה יהודי צעיר, ועל אתר החליק על הקליפה, והתגלגל כמה מדרגות למטה...

כמה נערים פוחזים שעמדו בסמוך ולא זיהו אותו, מילאו פיהם שחוק והצביעו עליו בלעג. 'ראיתם את הזקן?' – קרא אחד בזלזול, 'ראיתם איך התגלגל על הרצפה כמו כדור?' – שאג אחד, כשכולם פורצים בצחוק ולועגים ל'חפץ חיים'...

בציוד העליון של גרם המדרגות ניצבו תלמידיו, והביטו בחרדה במתרחש. היטב ראו את רבם נתקל, מועד, נופל, נהדף לאחור, אך כל זה עוד כלום ליד הלעג והשחוק שביזו אותו הפוחזים... לעומתם, ה'חפץ חיים' קם מהרצפה חיש קל, ושוב החל צועד במרץ במעלה המדרגות, כשפניו קורנות באושר וכל כולו שמחה ועונג...

'ילמדנו רבנו', שאלו תלמידיו, 'לשמחה מה זו עושה? מה הסיבה לשמחה הפתאומית, ועוד לנוכח ההתפתחויות האחרונות?'

'קיריני!' – השיב להם ה'חפץ חיים', 'קיבלתי מתנה משמים! לעגו לי בלכתי ברחוב! צחקו עליי! ביזו אותי! – הצער הזה, העלבון הזה – הוא כפרת עוונות, זה מטהר אותי ומזכך אותי באופן כה עילאי! וכיצד לא אגיל ואשמח לנוכח מתנה יקרת ערך שכזאת, אשר נשלחה אליי משמים? כיצד לא אשוש ואתרגש על כי זכיתי בכזו מתנה יוקרתית?'

ודברי ה'חפץ חיים' הללו, אשר הובאו בגליונות 'דרשו', מלמדים: שעת הבזיון היא מתנה, רגע הבושה הוא הזדמנות, העוונות מתכפרים, שערי שמים נפתחים. שעת הבושה היא מתנה, קבלת בזיונות היא דורון! הבה נשמח בהם, הבה ננצל אותם כראוי! (הרב אשר קובלסקי)

קדשים תלמיד חכם ענק. בבית הכנסת בירושלים שימש בחזנות לימים הנוראים יהודי יקר שהיה קולו ערב ופרקו נאה. והנה למרבה הצער נפטר האיש באמצע השנה, מתקרבים הימים הנוראים והגבאים באים אל הרב להתייעץ, צריכים אנו חזן אחר. אומר להם הרב יש לי כבר חזן מתאים. הרב אומר שיש אז יש. מתקרבים הימים הנוראים יותר, הם שואלים שוב את הרב, מודאגים, מי יהיה החזן. אומר להם הרב, יש חזן. מגיע ערב ראש חודש אלול, ושוב, הרב אומר שיש חזן. מגיע ערב ראש השנה אומר להם הרב, פלוני הבן של החזן שנפטר הוא יהיה החזן. לאחר התפילה פנו הגבאים אל הרב, אבל אין קולו ערב כל כך, איפה הוא איפה אבא שלו. אומר להם הרב, אשתו האלמנה של החזן שנפטר מתפללת כאן כל שנה, היתה רגילה בימים האלו לשמוע את בעלה על הרינה ועל התפילה, והנה מגיע ראש השנה, והיא אלמנה נזכרת בבעלה הנפטר והיא בוכה, איזה צער יהיה לה, הנה אם בנה ממשיך את דרכו, ממלא את מקומו, יש בזה נחמא פורתא.

איזה מחשבה על הזולת! אשרי משכיל אל דלו זה גדולי ישראל! גדולי ישראל מלמדים אותנו באיזה חמלה לנהוג, כיצד להגיב, ולוותר על כבודם. איך פונה גדול בתורה פונה לאשה "למה עשית זאת?". באיזה חמלה, ולא רק שאינו מקפיד עליה או על הבעל, הוא אף מברך אותה. אם היה קורה לאחד מ"גדולי האומה" יודעים אנו מה הייתה התגובה: אבטיח בראש! גאוותם מרקיעה שחקים! אחותי ע"ה הייתה בבית החולים במצב קריטי, היינו צריכים לשאול שאלה דחופה, השעה הייתה שתיים עשרה בצהריים, היה איתי הרב מיכאל משיח נ"י, אני פונה אל הרופאה והיא אומרת: שתיים עשרה עבר, סיימתי את המשמרת והלכה לה למעלית. אבל גדול בתורה יורד אל העם, עד שתיים עשרה שתיים בלילה.

אני רואה את עצמי היום, איך זיכה אותי הקב"ה להיות מחובר לתורה! כשהחלטתי כילד שאני הולך ליישיבה. קרובי המשפחה שלי ניסו לדבר על ליבי, איך תסתדר? לך לעבוד ויהיה לך כסף. אמרתי להם: ברחוב אני אהיה בהמה בישיבה אני אהיה אדם, אני מעדיף להיות אדם בלי כסף מאשר בהמה עם כסף.

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מ עשה בתנא הקדוש רבי מאיר בעל הנס, בזמנו היה אדם רע, אדם קשה, שהייתה לו אישה צדקת, ערב שבת קודש, הבעל היה מתפלל בבית כנסת אחד, ואשתו הלכה להתפלל בבית הכנסת של רבי מאיר. תמיד ערב שבת לאחר התפילה היה רבי מאיר דורש, שליש הלכות, שליש משלים, שליש אגדות. ובעלה היה אומר לה, לא מעניין אותי כלום, כשמסתיימת התפילה אני בא הביתה את בבית, אוי לך אם לא תהיי בבית. תמיד באמצע הדרשה של רבי מאיר הייתה יוצאת ובורחת הביתה. ליל שבת אחד, הייתה מרותקת לדרשה כל כך ולא שמה לב לזמן שחולף, כשראתה לפתע כמה מאוחר רצה מהר הביתה, דפקה בדלת, בעלה פותח את הדלת קצת ואומר לה לך לרבי מאיר ותרקי לו בפנים, כל זמן שלא ירקת לו בפנים את לא באה הביתה.

הלכה בוכה לבית חברתה, אמרה לה חברתה תשארי איתי כאן בשבת לאחר שבת ולך יחד לרבי מאיר, וכך היה, הייתה שם כל השבת, ביום ראשון הלכו לביתו של רבי מאיר בעל הנס, אמרה להם הרבנית הרב לא בבית, הלך עם התלמידים ללמוד בשדה, הסבירה להם כיצד ללכת, הלכו לשם. רבי מאיר לומד עם התלמידים, ולפתע באמצע הלימוד אומר הוא לתלמידים שלו, חושש אני בעיני, ויש סגולה שאישה תירק לי בעיניים וסגולה לרפואה. ביקש רבי מאיר מתלמידיו שיחפשו לו אשה בשדות, הלכו וחשבו מאיפה תמצא פה אישה? והנה הם רואים מרחוק אותן שתי נשים שבאות, שמחו וכשהתקרבו אמרו להם, משמים שבאתם, הרב חש בעיניו וצריך הוא שאשה תירק לו בעיניים. אמרה החברה לאישה, הנה ההזדמנות שלך, תירקי לו ותחזרי לבעלך. אמרה לה האשה לא אוכל, חלילה לי לירוק בפני הרב. הפצירו בה שתסכים, הביאו אותה לפני רבי מאיר, התחילה לבכות איך אעשה דבר כזה נורא, אמר לה בתי את עושה לי טובה, איני יכול ללמוד מרוב כאבי העיניים. ירקה לו האשה פעם, מצמץ בי מאיר בעיניו ואמר עכשיו טוב יותר, תירקי בבקשה עוד פעם, ועוד פעם עד שירקה לו שבע פעמים. כשסיימה אמר לה רבי מאיר, לך לבעלך ואמרי לו, לא פעם אחת ירקתי לו אלא שבע פעמים. רבי מאיר ידע מעלת השלום בית, והיה מוכן שתירק בפניו ובלבד שישכון השלום בביתם! אמר רבי מאיר: אם ה' יתברך מוכן שימחקו את השם שלו בשביל שלום בית, אני לא אהיה מוכן שירוק בפני! אלו גדולי עולם!

סיפורי פעם על מן הגר"ח זוננפלד זיע"א, קודש

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילת בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

פה יהיה סופר!

האירוע ביניהם. מרגע לרגע הלכו הקולות וגברו, כשהם תובעים ממש לקום, וכשראו שהוא מתעקש, החלו לאיים ממש. עד שאחד מהם סינן מבין שיניו: "אם לא תקום ותרד עכשיו מהמטוס, פה יהיה סופר". אז נשברה נחישותו, קם בבושת פנים וירד מהמטוס, מושפל נסע למלון חזר, קיבל את החדר שעזב אך לפני שעות ספורות, והתקשר לאשתו כדי להודיע לה על האיחור בהגעתו הביתה.

אשתו שמעה את החדשות בצער. היא רצתה כבר לראות את בעלה בבית הרחק מאותה מדינה ערבית, והנה יש עיכוב. משה הרגיע אותה באומרו: "כל עכבה לטובה, כנראה שכך היה צריך להיות וזה רק לטובתנו". בחינת 'ניבא ולא ידע מה ניבא', שעות מספר לאחר שהמטוס ממנו גורש בבושת פנים המריא אל דרכו הארוכה כשהוא מלא וגדוש בנוסעים, קרתה לו תקלה קשה, והוא התרסק בבת אחת וצלל כשהוא אפוף בלהבות אש אל מימי האוקיינוס האטלנטי הקפואים, לא מותיר אחריו אף לא ניצול יחיד בחיים.

התברר למשה שהשיח' החצוף היה לא פחות מאשר שליח טוב משמים בכדי להצילו ממוות קשה ובטוח. משה חזר לניו יורק בריא ושלם, כשהוא עדיין המום מהצללו המופלאה. לרגל אותה הצלה חשובה, ערך בבית הכנסת סעודת הודיה גדולה וחגיגת להודות לבורא על הנס שנעשה לו.

מתבקשים לגשת לשער העליה למטוס. אסף מיועדנו את חפציו וניגש לשער וגילה שכל הסובבים אותו היו ערבים. בטיסה בהלוח היו הרבה תיירים אמריקאים, הוא הרגיש לא נעים להיות מוקף כולו בערבים בלבד. סוף סוף עלה למטוס והתיישב במקום השמור לו במחלקת העסקים, כשהוא רוצה לראות את עצמו כבר בבית. עוד ועוד נוסעים עלו למטוס, גודשים אותו יותר ויותר, עד שהמטוס היה מלא לחלוטין. הוא חיכה שהדלת של המטוס תיסגר, אך מסיבות נעלמות המטוס התעכב. לבסוף התברר שערבי נכבד ונשוא פנים עלה בכבודות במדרגות העולות למטוס, כולו מתנשף מטרחת הדרך, נכנס פנימה כשהוא מנופף בכרטיסו אך מה לעשות והמטוס מלא כבר לחלוטין ולא נותר מקום אחד ריק. השיח' לא ויתר על הטיסה, סקר את המטוס מקצה לקצה, נוכח לדעת שאכן אין מקום ריק, ואז חזר אל מחלקת העסקים שם נעמד מול משה ואמר: "קום ליאהוד ותן לי לשבת". משה היה המום. למה שיקום?

הרי זהו מקומו, הוא שילם עליו בכסף מלא ואין שום סיבה שיוותר עליו ולמה שיפנה את מקומו לשיח' שהחליט להתיישב במקומו? אך השיח' נעמד בעקשנות וחזר על דבריו כשקולו גובר "תקום כבר!"

נוסעי המטוס היו אדישים למתרחש. יקום או לא, אין זה מעיינים כלל. אך כשהדברים התחילו להתלהט והטונים של השיח' גבהו החלו הנוסעים לחוש שייכים לאירוע. לצד מי הם יעמדו? עוד ועוד נוסעים התחילו להתערב, תחילה בלשון של "מה אכפת לך, תיסע במטוס הבא". צוות המטוס לא התערב בנעשה, הם נתנו לנוסעים לסגור את

משה, יהודי מקפיד על קלה כבחמורה, ואיש עסקים מצליח. המליצו לו אנשי עסקים לטוס למרוקו, ארץ מוסלמית לחלוטין, יחיד, יהודי שיהיה עליו להסתובב בין מיליוני ערבים - ויתר על ה'תענוג'. חבריו לא הרפו והסבירו עד כמה נסיעה זו כדאית עבורו. הימים ימי 'הסכם אוסלו', מרוקו פתחה את שעריה בפני היהודים, ויהודי שכמוהו המצויד בדרכון אמריקאי בוודאי יכול להיכנס למדינה זו.

בסיכומו של ענין, השתכנע שאכן מפסיד הוא את הזדמנות חייו שכן השוק שם זול מאוד. משה קנה כרטיס, מרוקו האירה לו פנים מהרגע הראשון. הפקיד בשדה התעופה חיך אליו וקיבל את פניו בצורה מושלמת, גם נהגי המוניות המקומיים היו חביבים ושמחו לראות יהודי ביניהם. "אני זוכר", סיפר אחד מהם באנגלית, "שהיו לנו פה הרבה שכנים יהודים, אנשים נחמדים היו, שקטים וחכמים, חבל שהלכו לפלשתינ' הרחוקה ולא נשארו איתנו פה", כך משעה לשעה חששותיו דעכו.

בשיחת הטלפון הראשונה שעשה מהמלון המפואר בו השתכן לאשתו המודאגת בברוקלין, סיפר כי דאגתו היתה לשוא. "האנשים פה נחמדים ומאירי פנים", אמר, "אין שום סיבה לפחד". גם כשנסע לפגישותיו העסקיות, חש את אותה תחושה. אנשי העסקים המקומיים היו חביבים, והעסקאות שהציעו היו יותר משתלמות ממה שחשב שיהיו. מחירים טובים והוגנים, תנאי תשלום נוחים, ובעיקר סחורה משובחת וטובה. המקומיים היו להוטים להגיע להסכם עם איש עסקים אמריקאי ועשו ככל יכולתם לרצותו.

משהגיע לשדה התעופה לחזור לביתו הרגיש שמהוה בתדמיתם של הערבים נסדק. הרמקול בשדה התעופה הכריז שנוסעי הטיסה לניו יורק

"אם לא תקום ותרד עכשיו מהמטוס, פה יהיה סופר, אז נשברה נחישותו..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
נכנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

**רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריהם?
הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!**

חייגו עכשיו:

03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

מנהגי חודש ניסן

יש ללמוד הלכות הפסח קודם לחג שלושים יום, כדאיתא בגמ' (מגילה לב:). משה תיקן להם לישראל שיעסקו בהלכות פסח בפסח, עצרת בעצרת וחג בחג והיה עומד ומזהיר על כל הלכות פסח, וכיון שההלכות בפסח הם רבות מאוד, וכן הלכות יום טוב, יש לשנן היטב היטב כדי שהאדם ידע את המעשה אשר יעשה ולא תצא תקלה מתחת ידו, ובעיקר הרבנים פוסקי ההלכות ידרשו לרבים בהלכות אלו מפורשים והלאה ובעיקר בשבת הגדול כדי להקיף את רוב ההלכות הנוגעות לחודש ניסן ובעיקר בדיקת חמץ, שריפת חמץ, ליל הסדר וחג הפסח.

התפילות בחודש ניסן

בחודש ניסן אין אומרים בו תחנון ובמנחה של שבת אין אומרים צדקתך, והסיבה לכך כי בא' בניסן הוקם המשכן, וכן בימים הראשונים היתה עבודת הקרבנות ע"י הנשיאים, לאחר מכן ימי הפסח, יצא שרוב החודש קדוש ולא אומרים בו תחנון, ולכן כל חודש ניסן יש בו שמחה (שו"ע ס' תכ"ט סב'), וכן אין אומרים למנצח יענך ותפלה לדוד, שבימים אלו היתה בניית המשכן וכל נשיא שבט הביא את קרבנו לכן נוהגים לומר את פרשת הנשיאים (כמובא בסידורים בסדר לחודש ניסן), כל יום את הנשיא שלו מיום ר"ח ניסן, וביום י"ג ניסן אומר עד 'כן עשה את המנורה'.

עוד כתב השו"ע (שם) שאין מספידים כל חודש ניסן אלא לתלמיד חכם ובפניו, פירוש בהלוויה עצמה, אבל אם זה לא בפניו אסור להספיד כל חודש ניסן, ואין מתענים בו וחודש זה הוא ראש חודשים לחודשי השנה (שמות יב' ב').

ברכת האילנות

מברכים פעם אחת בשנה ברכת האילנות שהיא ברכת הראיה, ודווקא שיש פרחים על האילן, והוא עץ שמוציא פירות (ולא סרק), וצריך שיהיו שני אילנות ועדיף משני מינים, ואפשר לברך ברכה זו בין ביום ובין בלילה ובלבד שיראו הפרחים, ויש מקילים לברך אפילו בשבת, ובפרט אם תהיה הברכה ברוב עס, וגם על הנשים חלה המצוה הזאת להודות לה', ומי שיש ביכולתו לברך מחוץ לעיר עדיף, אבל אם קשה לו וכ"ש אם מבטל אותו מתלמוד תורה יוכל לברך בתוך העיר.

סוף זמן הברכה הוא שכבר אין פרחים על העץ, ובדרך כלל הוא בסוף חודש ניסן, ובעיקר בשנה מעוברת, ויש להקפיד להיות זרזין מקדמים למצוות שהרי הפריחה התחילה כבר באדר (מ"מ זמן הברכה הוא רק בחודש ניסן).

מנהג קמחא דפסחא

כתב הרמ"א שיש מנהג לחלץ חיטים לעניים לצורך פסח וכו', וכן היום ב"ה יש אנשים רבים וטובים וכן ארגונים למיניהם שעוזרים ומסייעים לאנשים הנצרכים לכך מ"מ אם יש לו קרוב עני הוא קודם. ויש להזהר בכבודם של אותם הנצרכים לכך שלא יבאו לידי בזיון והכל בדרך כבוד הדדי, ואומר המדרש: אומר הקב"ה מי שמשמח ארבעה שלי אני משמח ארבעה שלו. פירושו מי שמשמח את העני אשתו בנו ובתו אני משמח אותך את אשתך את בנך ואת בתך. ולכן כל אדם ואדם יתן לעניים קמחא דפסחא כדי שגם הם יוכלו לשמוח בחג הפסח ואחד המרבה ואחד הממעיט ובפרט שיכוון לבו לשמים.

הליכה לבית עלמין בחודש ניסן

כתב הרמ"א (ס' תכ"ט ס"א) שאין אומרים צידוק הדין בכל חודש ניסן, וכן נוהגים שלא ללכת לבית העלמין ואם יוצא יום השנה (יארצאית) בימי ניסן משום שהוא חודש של שמחה אין ללכת לבית העלמין, ובפרט אם יודע שיגיע ע"י כך לבכי, ולכן מי שנפטר לו מת בימי ניסן בשנים שעברו עולים לבית העלמין בערב ראש חודש ניסן כיון וזו דרך תפילה ולא מתעורר לבכי על המת. ובפרט שהנשמות נמצאות שם בכל השנה בער"ח וגם ב-טו' בחודש כדברי האר"י ז"ל, וכך צריך לנהוג. אבל ללכת לקברות צדיקים בימי חודש ניסן מותר ללכת ללא שום מניעה, וכן המנהג ללכת מאז ומימי קדם ללא עוררין.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

הבחירה בידיים שלך

שיטה נוספת של הענשה - שיש בה קווי דמיון מפליאים לרעיון הקודם שבו הילד נוטל אחריות על מעשיו, אך יש בה חידוש מרענן - ראויה אף היא לתשומת לב. השיטה היא, לאפשר לילד לבחור לעצמו את העונש. העונש שהוא מקבל מוטל עליו רק לאחר שהסברנו לו בעוד מועד, כי אם יתנהג שלא כראוי הרי שנצטרך להענישו, ואנו נותנים לו את הברירה, לבחור לעצמו מראש את העונש שבו יענש במצב כזה.

עצה זו יעילה במיוחד, כשאנו מדברים על דברים מוגדרים ("מה נעשה לך, אם תמשיך לקחת צעצועים מאחיק הקטן?") ולא על דרישות כוללניות.

("אם לא תתנהג יפה לילדי השכנים?"). סיבת הדבר שאני מיעד את ההמלצה לדברים פרטניים היא, מאחר וחשוב שהילד יבין היטב את הצדק שבעונש.

כשהילד בוחר בעצמו את העונש, הוא הופך להיות אחראי יותר למעשיו. במעשה הבחירה הזה, מגביר הילד את המודעות הפנימית שלו בכל הנוגע להבנת המשמעת בבית. מובן מאליו, שאם נזדקק לכך, עלינו להקפיד על ביצוע העונש שהילד בחר בו. אחרת, נבטל את הכל מעיקרו.

כשהילד לא מסוגל לבחור לו עונש הולם, ניתן להציע לו שתי חלופות, שהוא יבחר ביניהן ויחליט על העונש שיקבל באם יפר את כללי המשמעת. למשל, אם אנו מבקשים להבטיח שהילד שוב לא יפריע לאחריו לשחק במשחק מסוים בהגיע תורו, נוכל להציע לו את שתי החלופות הבאות: "או שלא תגיע במשחק הזה יומיים, או שיהיה עליך לתת לו משחק השייך רק לך".

בשעה שאמו של מושי היתה מחלקת ממתקים לילדים לאחר סעודת שבת, היה אוהב לריב עם אחותו הקטנה ולהציק לה. הוא היה מציג את הממתק שלו ומשווה אותו לזה שהיא קיבלה, ומוכיח שהוא קיבל ופל עבה יותר או סוכריה טעימה יותר, וכיוצא באלה רעיונות שגרמו לה לקנא, להרגיש מקופחת ולפרוץ בבכי. כל הסברי האם ובקשותיה החוזרות ונשנות ממושי שיפסיק להתגרות בפעוטה, לא הועילו.

השינוי הגיע באותה שבת שעלה ברעיונה של האם לומר לבנה את המלים הבאות: "אני רואה שקשה לך להתאפק מלהתגרות באחותך. מכאן ולהבא, כל פעם שתעשה כן, תוכל לבחור באחד מן השניים: או שתצטרך לתת לה את מה שקיבלת, כך שיהיה לה כפול, או שתצטרך להחזיר לי את הממתק, כשאניך מקבל כלום במקומו. אני נותנת בידך את הזכות לבחור, ואתה תחליט מה לעשות".

כאשר הוא התגרה שוב באחותו, הגיבה אמו בצחוק קל אך בנחישות: "נו מושי, אתה זוכר מה שסיכמנו? עכשיו אתה צריך לומר לי מה לעשות, לתת את הממתק לאחותך או להחזירו לשקית?!" כמובן שהילד בחר להחזיר את הממתק לאמו, ובלבד שלא לתת אותו לאחותו הקטנה. ה"רווח" הקטן הזה, שאחותו לא קיבלה את הממתק שלו, לא הפיק לו מספיק הנאה כדי להמשיך במעשיו. ואכן, אחרי כמה פעמים שאמו עמדה על כך שיבחר לעצמו את העונש הרצוי לו, חדל מהתנהגותו זו לגמרי.

עונשים כאלה קל מאוד לבצע בצורה של משחק, אפילו מתוך צחוק ושובבנות ובקריצת עין. ומאחר והם נעשים באווירה טובה, בלי צעקות והבעת כעס, הם לא גורמים לנזק, והם גם מחנכים את הילד בצורה מופלאה להיות אחראי על מעשיו.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

כמה צריך לעשות השתדלות?

וכשישאל זה מדוע אינך עובד פחות מארבע שעות? יענה הרי צריך השתדלות... דהינו מה שענה קודמו על שמונה שעות, יענה זה על ארבע שעות, כי זוהי מדרגת בטחון.

כמובן שהאדם צריך להעפיל ולהתרומם במדת בטחונו בהקדוש ברוך הוא ולחזק אמונתו בהקדוש ברוך הוא ולצמצם את ההשתדלות, וכגון אם עובד שמונה שעות יצמצם לשבע שעות, וכאמור באפן הדרגתי ולא להפריז, כל אחד לפי מדרגתו, ולפי מדרגתו - מה שמבין הוא שמגזם אצלו, אם יתפתה ליצרו בכל זאת לעשותו, הרי שיתבע על כך.

וראה עוד בדברי הגה"צ רבי ירוחם זצ"ל בספרו "חכמה ומוסר" (ח"א א-טו) שכמו כן מבאר שבימינו נחוץ הבטחון בה' הרבה יותר מדורות הראשונים להיות שהטבע בגד בנו - היוקר יאמיר, מלכות תהפך למינוח, אין תוכחת, יראי ה' ימאסו, בן קם באביו, בת באמה, כלה בחמותה, ולכן מסימת שם המשנה: "ואין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים".

אנו בירידת הדורות, אם נעסק במשא ומתן ובהשתדלות הרבה, נאבד את הבטחון בה', שכן מעשינו יסתרו את אמונתנו, ולכן עלינו לנהג בכוון שונה, כמה שיותר למעט בהשתדלות, ולחזק את הבטחון בה', וזו דרך קלה יותר לברר ולסנן את הרע שהוא התלות בכח, בשכל ובסבות ולברר מהאמת שאין עוד מלבדו וכל הסבות והגורמים הן שקר.

ולכן זו חובתנו, לחזק עצמנו בבטחון בה', ובמקביל כפי חזוק הידיעה הזו בקרבנו כן למעט בהשתדלות ובעסק ולבטח בה' שימלא צרכינו בכמה שפחות השתדלות.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

שאלה המנקרת בלב כל מאמין - עד כמה להשתדל ולטרוח בענייני עבודה ורפואה וכדומה.

ובכן עד כמה להשתדל, ישנה לכך תשובה פשוטה, והיא כל אחד לפי מדרגתו נתבע על רבוי השתדלות, אלא השאלה היא היאך ידע האדם מהי מדרגתו בבטחון כדי שמכך ידע עד כמה עליו לצאת ידי חובתו בהשתדלות, ומעבר לכך הנו מפרז, וכידוע שבמדת הבטחון "אסור" להפריז הרבה מעבר לדרגת האדם, ולכן אין לנו כללים והלכות במדת ההשתדלות עד כמה והיאך, כיון שהדבר תלוי לכל אחד כפי דרגתו, וכפי דרגתו עליו מעט מעט להתאמץ למעט בהשתדלות באפן הדרגתי ולהרבות בבטחון.

ונבאר, יהודי המקציב לעבודתו שמונה שעות עבודה ויותר זמנו נותן לתפלה ולשעורי תורה, כאשר נשאל אותו למה אינך עובד שתיים עשרה שעות, ואף באפן שפרנסתו דחוקה ונצרך הוא לעבודה שתיים עשרה שעות, עם כל זה עונה הוא: זה נראה לי מגזם! שתיים עשרה שעות לעבד, ללא תורה, ללא תפלה?! אם כן מבין הוא ששתיים עשרה שעות זהו מוגזם וחסר בטחון מוחלט, אולם שמונה השעות שהוא עובד זה מקובל אצלו, שהרי אם נטען לו למה אינך ממעט משמונה שעות עבודתך? יענה: צריך השתדלות... הרי שמדרגת בטחונו מסתכמת בכך שאין מן הראוי לעבד יותר משמונה שעות, ומכך בלבד הוא נרתע, מאחר שזו מדרגתו בבטחון.

אלו היה יהודי זה במדרגה גבוהה יותר של בטחון היה עובד רק ארבע שעות למחיתו, וכשישאל אותו למה אינך עובד שמונה שעות, היה עונה: מוגזם אצלי לעבד כל כך הרבה. דהינו, כמו שמוגזם לעובד שמונה שעות לעבוד שתיים עשרה שעות - כן מוגזם אצל בעל מדרגה גבוהה יותר העובד ארבע שעות לעבוד שמונה שעות, וכיון שזו מדרגת בטחונו, יתבע על כך אם יתפתה להוסיף שעות עבודה ולהתבטל בגללם מתורה ומצוות.

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות
'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן
לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה
שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה
בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין
באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

